

**Міністерство освіти і науки України
Сумська обласна рада
Комунальний заклад
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти**

Факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

**ЗБІРНИК
НАВЧАЛЬНИХ ТА НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИХ ПЛАНІВ
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ
І ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ОБЛАСТІ, НАВЧАЛЬНО-
ДОПОМІЖНОГО ПЕРСОНАЛУ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ**

Частина X

**Навчально-тематичні плани підвищення кваліфікації
вчителів, викладачів соціально-гуманітарних дисциплін**

(7-е видання)

Суми – 2019

**Рекомендовано до видання вченою радою
комунального закладу
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
від «26» вересня 2019 року, протокол № 9**

Рецензенти:

Панченко С.М. – кандидат психологічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Захарова І.О. – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету підвищення кваліфікації та перепідготовки

Укладачі:

Драновська С.В. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціально-гуманітарної освіти

Збірник навчальних та навчально-тематичних планів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів області, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти. Частина Х. Навчально-тематичні плани підвищення кваліфікації вчителів, викладачів соціально-гуманітарних дисциплін / За заг. ред. І.В.Дранник. 7-е вид. Суми: НВВ КЗ СОШПО, 2019. С.38

Збірник містить навчальні та навчально-тематичні плани підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів області, навчально-допоміжного персоналу в галузі освіти, розроблені кафедрами КЗ СОШПО для організації навчального процесу за основними формами навчання: очна (курси за вибором), очно-дистанційна, дистанційна. У Ч. Х представлені навчально-тематичні плани підвищення кваліфікації вчителів, викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, орієнтовна тематика екзаменаційних письмових робіт, орієнтовні теми чи плани проведення конференцій з обміну досвідом роботи.

Зміст

1. Навчальний та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта для вчителів історії та суспільних дисциплін (*очно-истанційна форма навчання*) 4
2. Навчальний та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта для вчителів історії та суспільних дисциплін (*дистанційна форма навчання*) 14
3. Навчальний та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу «Формування предметних життєвих компетентностей на уроках історії» для вчителів історії та суспільних дисциплін (*очна форма навчання: курси за вибором*) 22
4. Навчальний та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу «Сучасні підходи навчання історії та суспільствознавчих дисциплін в умовах Нової української школи» для вчителів історії та суспільних дисциплін (*очна форма навчання (курси за вибором)*) 27
5. Навчальний та навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу «Підготовка до ЗНО з історії України» для вчителів історії та суспільних дисциплін (*очна форма навчання (курси за вибором)*) 32

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 7

від «26» червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КЗ СОІППО

Ю.Нікітін

«26» червня 2019 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін**

Форма навчання: очно-дистанційна

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри соціально-гуманітарної
освіти КЗ СОІППО
(Протокол № 21 від «29» травня 2019р.)
Завідувач кафедри _____ М.Жук

Суми – 2019

Пояснювальна записка

За очно-дистанційною формою навчання здійснюється підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст», «спеціаліст I категорії», «спеціаліст II категорії» та «спеціаліст вищої категорії». Метою очно-дистанційної форми навчання є забезпечення безперервної післядипломної освіти, максимальна індивідуалізація підвищення професійного рівня педагогічних працівників на основі впровадження сучасних технологій навчання.

Базовим документом для розробки навчального плану підвищення кваліфікації стала Типова освітня програма, рекомендована Міністерством освіти і науки України (Наказ МОН від 15.01.2018 №36 «Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти»). План є необхідною умовою досягнення мети очно-дистанційного навчання та визначає перелік тем і обсяг навчального матеріалу. Навчальні плани сформовано за модульною структурою. Зміст підвищення кваліфікації (навчальний матеріал) розбивається на навчальні модулі, як логічно завершені одиниці навчальної інформації. Планом передбачено послідовність вивчення модулів.

Підвищення кваліфікації слухачів відбувається відповідно плану-графіка, що містить два компоненти: очний та дистанційний.

Очний компонент включає настановну та екзаменаційну сесію, що відбуваються очно в КЗ СОШПО. Наставна сесія триває один навчальний тиждень (44 години), екзаменаційна сесія розрахована на 24 навчальних години.

Дистанційний компонент триває 4 навчальних тижні, протягом яких слухач навчається 88 години самостійно та під керівництвом викладачів основних навчальних модулів.

Розрахунок годин: усього 156 години, в т.ч. очно - 68 аудиторні години (44+24), самостійно - 88 години.

Основним змістом навчального процесу є:

Наставна сесія: настановні та навчальні заняття.

Дистанційний компонент: самостійна робота слухачів у міжсесійний період, написання екзаменаційної письмової роботи (публікації), індивідуальні консультації, індивідуальні навчальні заняття.

Екзаменаційна сесія: оглядові заняття, педагогічна практика, конференція з обміну досвідом, захист екзаменаційних письмових робіт (публікацій).

Основною структурною одиницею навчального плану є навчальний модуль, об'єм якого становить не менше 12 годин із врахуванням самостійної роботи слухача. Зміст навчальних модулів визначається науково-педагогічними працівниками кафедр, відображається в навчально-тематичних планах та може змінюватися до 30% щорічно.

Реалізація навчальних планів та перехід на кредитно-модульну організацію навчального процесу передбачає: розробку та видання (типографське, в електронному вигляді та ін.) навчально-методичних комплексів з кожного навчального модуля та їх методичне забезпечення (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації тощо).

Керівництво написанням випускної творчої роботи слухачем – 2 год. на одного слухача.

Захист екзаменаційної письмової роботи (публікації) слухача – 0,33 год. на одного слухача.

**Навчальний план підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очно-дистанційна**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів / дисциплін	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять		
			Аудиторні заняття		Самостійна робота
			I тиждень	II тиждень	
Обов'язкова частина					
I	Соціально-громадянський модуль				
	Нова українська школа: соціально-громадянські виміри	8 / 0,27 кр	4		4
	Разом:	8 / 0,27 кр	4		4
II	Мовно-комунікативний модуль				
	Мовно-комунікативна компетентність	4 / 0,13 кр		2	2
	Разом:	4 / 0,13 кр		2	2
III	Фаховий модуль				
	Теорія та методика викладання предмету	36 / 1,21 кр	10	6	20
	Педагогічна практика	6 / 0,20 кр		4	2
	Разом:	42 / 1,41 кр	10	10	22
IV	Психолого-фасилітативний модуль				
	Психологія	14 / 0,46 кр	4		10
	Разом:	14 / 0,46 кр	4		10
V	Професійно-педагогічний модуль				
	Педагогічна інноватика	14 / 0,46 кр	4		10
	Разом:	14 / 0,46 кр	4		10
VI	Інклюзивний модуль				
	Основи інклюзивної освіти	8 / 0,27 кр		4	4
	Разом:	8 / 0,27 кр		4	4
VII	Загальнокультурний модуль				
	Загальнокультурна компетентність педагога	8 / 0,27 кр	2		6
	Разом:	8 / 0,27 кр	2		6
VIII	Інформаційно-цифровий модуль				
	Інформаційно-цифрові технології	10 / 0,33 кр	4		6
	Разом:	10 / 0,33 кр	4		6
IX	Організаційно-підсумковий модуль				
	Інструктивно-методичне та настановне заняття	4 / 0,13 кр	4		-
	Організаційні питання цивільного захисту	6 / 0,20 кр	2		4
	Конференція з обміну досвідом	2 / 0,07 кр		2	-
	Захист екзаменаційних письмових робіт (публікацій)	6 / 0,20 кр		6	-
	Разом:	18 / 0,60 кр	6	8	4

Вибіркова частина					
Х	Спецкурси				
	<i>СГО</i>	<i>6 / 0,20 кр</i>	<i>2</i>		<i>4</i>
	<i>ПСОМ</i>	<i>6 / 0,20 кр</i>	<i>2</i>		<i>4</i>
	<i>ТМЗО</i>	<i>6 / 0,20 кр</i>	<i>2</i>		<i>4</i>
	<i>П</i>	<i>6 / 0,20 кр</i>	<i>2</i>		<i>4</i>
	<i>ОІТ</i>	<i>6 / 0,20 кр</i>	<i>2</i>		<i>4</i>
	Разом:	30 / 1,0 кр	10		20
	Усього:	156 / 5,2 кр	44	24	88

**Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації
за спеціальністю 014 Середня освіта для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очно-дистанційна**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять														Самостійна робота		
			Аудиторні заняття																
			I тиждень							II тиждень									
			Загальна кількість годин	Лекції	Семинарські заняття	Практичні, педагогічна практика, настановні заняття	Ділові ігри, тренінги	Круглі столи, тематичні дискусії, конференції	Контрольно-залікові заняття	Загальна кількість годин	Лекції	Семинарські заняття	Практичні, педагогічна практика, настановні заняття	Ділові ігри, тренінги	Круглі столи, тематичні дискусії, конференції	Контрольно-залікові заняття	Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Обов'язкова частина																			
I	Соціально-громадянський модуль																		
1.1	<i>Нова українська школа: соціально-громадянські виміри</i>	8/ 0,27 кр	4	4														4	4
1.1.1	Розвиток соціальних компетенцій в рамках Нової української школи	4/ 0,13 кр	2	2														2	2
1.1.2	Розвиток громадянських компетенцій в рамках Нової української школи	4/ 0,13 кр	2	2														2	2
	Разом:	8/ 0,27 кр	4	4														4	4
II	Мовно-комунікативний модуль																		
2.1	<i>Мовно-комунікативна компетентність</i>	4/ 0,13 кр								2	2							2	2
2.1.1	Мовно-комунікативна компетентність педагога: теоретичні та практичні аспекти	4/ 0,13 кр								2	2							2	2
	Разом:	4/ 0,13 кр								2	2							2	2
III	Фаховий модуль																		
3.1	<i>Теорія та методика викладання предмету</i>	36/1,21 кр	10	8		2				6			4		2			20	20
3.1.1	Сучасні досягнення шкільної історичної освіти	6	2	2														4	4

3.1.2	Формування життєвих та предметних компетентностей учнів на уроках історії в умовах НУШ	6	2	2					2			2				2	2
3.1.3	Медіаграмотність на уроках історії та суспільних дисциплін	8	2		2											6	6
3.1.4	Підготовка учнів до ЗНО з історії: проблеми та перспективи впровадження	8	2	2					2			2				4	4
3.1.5	Громадянська освіта в контексті НУШ	8	2	2					2			2				4	4
3.2	Педагогічна практика	6/ 0,20 кр							4			4				2	2
	Разом:	42/1,41 кр	10	8					10			8				22	22
IV	Психолого-фасилітативний модуль																
4.1	<i>Психологія</i>	14/0,46 кр	4	4												10	10
4.1.1	Профілактика та протидія булінгу в сучасному закладі освіти	6/ 0,20 кр	2	2												4	4
4.1.2	Психофізіологічні аспекти розвитку креативності	4/ 0,13 кр	2	2												2	2
4.1.3	Психологічні аспекти роботи з обдарованими дітьми	2 / 0,06 кр														2	2
4.1.4	Психологічні аспекти гендерної освіти	2 / 0,06 кр														2	2
	Разом:	14/ 0,46 кр	4	4												10	10
V	Професійно-педагогічний модуль																
5.1	<i>Педагогічна інноватика</i>	14/ 0,46 кр	4	2	2											10	10
5.1.1	Теоретичні основи педагогічної інноватики	8/ 0,27 кр	2	2												6	6
5.1.2	Особливості впровадження інноваційних технологій в закладах освіти	8/ 0,20 кр	2		2											4	4
	Разом:	14/0,46 кр	4	2	2											10	10
VI	Інклюзивний модуль																
6.1	<i>Основи інклюзивної освіти</i>	8/ 0,27 кр							4	4						4	4
6.1.1	Реалізація інклюзивного навчання в закладах освіти	4/ 0,13 кр							2	2						2	2
6.1.2	Психологічні особливості учнів з особливими освітніми проблемами	4/ 0,13 кр							2	2						2	2
	Разом:	8/ 0,27 кр							4	4						4	4
VII	Загальнокультурний модуль																
7.1	<i>Загальнокультурна компетентність педагога</i>	8/ 0,27 кр	2	2												6	6
7.1.1	Полікультурна компетентність педагога	8/ 0,27 кр	2	2												6	6
	Разом:	8/0,27 кр	2	2												6	6

VIII Інформаційно-цифровий модуль																	
8.1	Інформаційно-цифрові технології	10/0,33 кр	4			2	2									6	6
8.1.1	Медіаграмотність. Безпека в Internet	4/ 0,13 кр	2				2									2	2
8.1.2	Хмарні технології. Microsoft Office 365	6/ 0,20 кр	2			2										4	4
Разом:		10/0,33 кр	4			2	2									6	6
IX Організаційно-підсумковий модуль																	
9.1	Інструктивно-методичне та настановне заняття	4/ 0,13 кр	4			4											
9.2	Організаційні питання цивільного захисту	6/ 0,20 кр	2			2										4	4
9.3	Конференція з обміну досвідом роботи	2/ 0,07 кр								2					2		
9.4	Захист екзаменаційних письмових робіт (публікацій)	6/ 0,20 кр								6						6	
Разом:		18/0,60 кр	6			6				8					2	6	4
Вибіркова частина																	
X Спецкурси																	
10.1	НУШ: філософія адаптації до сучасних освітніх змін / Освіта XXI ст.: виклики, пошуки відповідей	6/ 0,20 кр	2	2												4	4
10.2	Гендерна соціалізація дитини / Педагогічне спілкування в контексті особистісно-орієнтованого навчання	6/ 0,20 кр	2	2												4	4
10.3	Мультиперспективність та критичне мислення у навчанні історії / Практичні заняття на уроках історії / Історія скорботи: Голокост і Голодомор на теренах України	6/ 0,20 кр	2						2							4	4
10.4	Психологічні аспекти розвитку пам'яті учнів / Психологія особистості: управління процесом розвитку та формування особистості учня / Свідомість та самосвідомість: розвиток потенціалу учнів	6/ 0,20 кр	2		2											4	4
10.5	Інтерактивні засоби навчання / Електронні освітні ресурси	6/ 0,20 кр	2					2								4	4
Разом:		30/ 1,0 кр	10	4	2			2	2							20	20
Усього:		156 / 5,2 кр	44	24	4	10	4	2		24	6		8		4	6	88

Орієнтовна тематика публікацій для вчителів історії та суспільних дисциплін

Фаховий модуль

1. Провідні чинники розвитку суспільствознавчої освіти в кінці XX – на початку XXI ст.
2. Характеристика суспільствознавчої освіти в Україні.
3. Суспільствознавча освіта: сучасний стан і перспективи розвитку.
4. Нормативно-методичне забезпечення викладання історії та суспільствознавчих дисциплін.
5. Зміст історичної освіти в закладах загальної середньої освіти.
6. Зміст навчання історії в закладах загальної середньої освіти.
7. Урок як основна форма навчання історії.
8. Активізація навчально-пізнавальної діяльності на уроках історії та суспільних дисциплін.
9. Використання методів проблемного навчання на уроках історії та суспільних дисциплін.
10. Формування критичного мислення учнів на уроках історії та суспільних дисциплін.
11. Наочність як ефективний метод навчання на уроках історії.
12. Медіаграмотність як складова наочного методу навчання на уроках історії.
13. Нетипові форми організації навчання на уроках суспільствознавчих дисциплін.
14. Формування предметної компетентності учнів у процесі навчання історії.
15. Мультиперспективність у навчанні історії.
16. Розвиток критичного мислення на уроках історії.
17. Громадянська освіта в системі шкільного навчання.
18. Інформаційно-комунікаційні технології навчання на уроках історії.
19. Використання методу проектів на уроках історії.
20. Особливості вивчення краєзнавчих питань на уроках історії.

Соціально-громадянський модуль

1. Реформування української освіти на сучасному етапі розвитку.
2. Основи філософії освіти та її впровадження в педагогічну практику.
3. Виклики сучасній освіті та тенденції її розвитку.
4. Освіта впродовж життя: світовий досвід і українська практика.
5. Європейська системи освіти.
6. Освіта в сучасному інформаційному суспільстві.
7. Сутність європейської інтеграції.
8. Сучасні освітні мережі.

Професійно-педагогічний модуль

1. Психолого-педагогічні засади організації ефективного навчання на уроках російської мови та зарубіжної літератури
2. Сучасні інноваційні технології формування особистості школярів на уроках в ЗНЗ.
3. Диференційований підхід – одна із складових особистісно зорієнтованого навчання.
4. Формування навичок дослідницької діяльності на уроках російської мови та зарубіжної літератури.
5. Самостійна робота учнів, як засіб формування навчальної діяльності.

6. Педагогічна компетентність вчителя-словесника як результат самоосвіти.
7. Прийоми інтерактивного навчання при вивченні російської мови та зарубіжної літератури.
8. Ділова гра, як ресурс активного вивчення російської мови та зарубіжної літератури.
9. Формування творчої особистості на уроках зарубіжної літератури та російської мови.
10. Педагогічні технології в аспекті особистісно зорієнтованої освіти.
11. Проблема вибору педагогічних технологій.
12. Інтерактивні форми роботи з обдарованими дітьми.
13. Психолого-педагогічні основи впровадження інноваційних технологій.

Психолого-фасилітативний модуль

1. Психолого-педагогічний аналіз уроку.
2. Профорієнтація учнів у навчально-виховному процесі.
3. Елементи педагогічного тренінгу в процесі викладання .
4. Психолого-педагогічна проблема формування адекватної самооцінки учнів у навчально-виховному процесі.
5. Загальний інтелект та рівень навчальних досягнень учнів у навчально-виховному процесі.
6. Шляхи формування мотиваційної сфери школярів у навчально-виховному процесі.
7. Психолого-педагогічні аспекти особистісно-зорієнтованого уроку.
8. Урахування фізичного стану учнів при організації уроків.
9. Взаємодія та співпраця під час інтерактивних занять на уроках.
10. Застосування елементів рефлексії на уроках.
11. Урахування статевих особливостей учнів при організації уроків.
12. Психолого-педагогічна адаптація учнів до п'ятого класу у діяльності учителя.
13. Урахування акцентуацій характеру підлітків у діяльності учителя.
14. Формування самосвідомості учнів засобами уроку.
15. Психолого-педагогічні аспекти підвищення ефективності уроку.
16. Психолого-педагогічна проблема розвитку навичок читання учнів.
17. Комплексний підхід до роботи з учнями з труднощами у навчанні у діяльності педагога.
18. Урахування темпераменту дитини у діяльності учителя.
19. Розвиток емоційно-вольової сфери дитини у діяльності педагога.
20. Активізація логічного мислення учнів на уроках.

Інформаційно-цифровий модуль

1. Дистанційне навчання в закладах освіти
2. Використання інтерактивних дошок в освітньому процесі
3. Хмарні технології в закладах освіти
4. Інформаційно-цифрова компетентність педагога
5. Медіаграмотність учасників освітнього процесу
6. Створення та використання цифрової розповіді
7. Застосування додатків Google в освітньому процесі

8. Прикладне програмне забезпечення в освітньому середовищі
9. Безпека в Internet
10. Цифровий етикет
11. Віртуальне освітнє середовище
12. Електронні освітні ресурси
13. Освітні можливості інформаційно-комунікаційних технологій

**Орієнтовні теми виступів під час проведення конференції з обміну досвідом роботи
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін**

Конференція з обміну досвідом передбачає організацію обговорення педагогічних інновацій, елементів новітніх педагогічних та інформаційно – комунікаційних технологій навчання, що сприяють зростанню професійної майстерності вчителя – суспільствознавця.

1. Психолого-педагогічні основи навчання й особливості управління навчально-пізнавальною діяльністю при навчанні історії та суспільних дисциплін.
2. Проблеми диференціації й індивідуалізації навчально-виховного процесу при навчанні історії та суспільних дисциплін.
3. Проблеми гуманізації навчально-виховного процесу та гуманітаризації освіти в умовах інформаційного суспільства.
4. Вплив інформаційних технологій на зміст навчання й організацію навчально-виховного процесу.
5. Система підготовки викладача до використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі.
6. Оптимізація навчально-виховного процесу на основі новітніх освітніх технологій.
7. Розкриття творчого потенціалу учнів і викладачів на заняттях історії та суспільних дисциплін.
8. Організація роботи з обдарованою молоддю.
9. Науково-методичні основи формування ключових та предметних компетентностей особистості.
10. Проектна діяльність при викладанні суспільних дисциплін.
11. Використання ІКТ при підготовці учнів до ЗНО з історії України.
12. Підготовка учнів до ЗНО з історії України
13. Використання мультимедійних засобів на уроках історії та суспільних дисциплін.
14. Громадянська освіта в контексті НУШ.
15. Інші теми, запропоновані слухачами.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 7
від «26» червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КЗ СОІППО

Ю.Нікітін
«26» червня 2019 р.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін

Форма навчання: дистанційна

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри соціально-
гуманітарної освіти КЗ СОІППО
Протокол № 21 від «29» травня 2019 р.
Завідувач кафедри _____ М.Жук

Суми – 2019

Пояснювальна записка

За дистанційною формою навчання здійснюється підвищення кваліфікації вчителів історії, які досконало володіють інформаційними та телекомунікаційними технологіями навчання та виявили бажання навчатися за цією організаційною формою. Метою дистанційної форми навчання є забезпечення безперервної післядипломної педагогічної освіти, максимальна індивідуалізація підвищення професійного рівня педагогічних працівників на основі впровадження сучасних інформаційних технологій навчання.

Освітня діяльність педагогів з підвищення фахової кваліфікації за дистанційною формою навчання спрямована на оволодіння соціально-гуманітарних, професійних та фахових знань і формування навичок роботи у програмно-інструментальній платформі MOODLE.

Базовими документами для розробки навчального плану підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання стали типовий навчальний план, рекомендований Міністерством освіти і науки України (Лист Міністерства освіти і науки України № 14/18.-2-1199 від 26.05.05.) та наказ управління освіти і науки України Сумської облдержадміністрації «Про впровадження дистанційної форми підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів області у Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти» № 113 від 09.02.09. План є необхідною умовою досягнення мети дистанційного навчання та визначає перелік тем і обсяг навчального матеріалу. Навчальні плани сформовано за модульною структурою. Зміст підвищення кваліфікації (навчальний матеріал) розбивається на навчальні модулі, як логічно завершені одиниці навчальної інформації. Планом передбачено послідовність вивчення модулів.

Метою дистанційної форми навчання є забезпечення безперервної післядипломної освіти, максимальна індивідуалізація підвищення професійного рівня педагогічних працівників на основі впровадження сучасних інформаційних технологій навчання.

Підвищення кваліфікації слухачів відбувається відповідно плану – графіка, що містить два компоненти: очний та дистанційний.

Очний компонент включає настановну та екзаменаційну сесію, що відбуваються очно в Сумському ОППО.

Очний компонент (очна сесія) триває 2 навчальні дні, які розраховані на 16 навчальних годин.

Дистанційний компонент триває 16 навчальних тижнів, протягом яких слухач навчається 156 години самостійно та під керівництвом викладачів основних навчальних модулів.

Розрахунок годин: усього 156 години, в т.ч. організаційний компонент – 8 годин, індивідуальна (керована) робота – 36 годин, індивідуальна (самостійна) робота – 88 годин, підсумковий компонент – 14 годин.

Основним змістом навчального процесу є:

- Настановна сесія: вхідне діагностування, організаційно-настановне заняття, конференція з обміну досвідом.
- Дистанційний компонент: самостійна робота слухачів, виконання практичних робіт, групові заняття в режимі «чат», індивідуальні консультації, поточний модульний контроль, написання випускної творчої роботи, виконання індивідуального завдання за фахом.
- Екзаменаційна сесія: вихідне діагностування, захист випускних творчих робіт (проектів).

**Навчальний план підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: дистанційна**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін, тем)	Усього годин / кредитів	Організаційний компонент	Дистанційний компонент			Підсумковий компонент
				Індивідуальна (керована) робота		Індивідуальна (самостійна) робота	
				Заняття в режимі «чат»	Практична робота		
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Соціально-громадянський модуль	16		2	4	10	
1.1	Нова українська школа: соціально-громадянські виміри	10		2	4	4	
1.2	Спецкурс.	6				6	
II	Мовно-комунікативний модуль	4			2	2	
2.1	Мовно-комунікативна компетентність						
III	Фаховий модуль	42		4	12	26	
3.1	Теорія та методика викладання предмета	36		4	12	20	
3.2	Спецкурс.	6				6	
IV	Психолого-фасилітативний модуль	20		2	4	14	
4.1	Психологія	14				8	
4.2	Спецкурс	6				6	
V	Професійно-педагогічний модуль	20		2	4	14	
5.1	Педагогічна інноватика	14		2	4	8	
5.2	Спецкурс.	6				6	
VI	Інклюзивний модуль	8			4	4	
6.1	Основи інклюзивної освіти	8			4	4	
VII	Загальнокультурний модуль	8			2	6	
7.1	Загальнокультурна компетентність педагога	8			2	6	
VIII	Інформаційно-цифровий модуль	16		2	2	12	
8.1	Інформаційно-цифрові технології	10		2	2	6	
8.2	Спецкурс.	6				6	
IX	Організаційно-підсумковий модуль	16	8				8
9.1	Інструктивно-методичне та настановне заняття	4	4				
9.2	Вхідне діагностування	2	2				
9.3	Організаційні питання цивільного захисту	6					6
9.4	Конференція з обміну досвідом	2	2				
9.5	Вихідне діагностування	2					2
9.6	Захист екзаменаційних письмових робіт	6					6
	Усього:	156 / 5,2 кр	8	12	34	88	14

**Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації за спеціальністю 014 Середня освіта
для вчителів, викладачів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: дистанційна**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін, тем)	Усього годин / кредитів	Організаційний компонент	Дистанційний компонент			Підсумковий компонент
				Індивідуальна (керована) робота		Індивідуальна (самостійна) робота	
				Заняття в режимі «чат»	Практична робота		
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Соціально-громадянський модуль	16		2	4	10	
1.1	Нова українська школа: соціально-громадянські виміри	10		2	4	4	
1.1.1	Розвиток соціальних компетенцій в рамках Нової української школи	5		1	2	2	
1.1.2	Розвиток громадянських компетенцій в рамках Нової української школи	5		1	2	2	
1.2	Спецкурс. НУШ: філософія адаптації до сучасних освітніх змін / Освіта XXI ст.: виклики, пошуки відповідей	6				6	
II	Мовно-комунікативний модуль	4			2	2	
2.1	Мовно-комунікативна компетентність						
2.1.1	Мовно-комунікативна компетентність педагога: теоретичні та практичні аспекти	4			2	2	
III	Фаховий модуль	42		4	12	26	
3.1	Теорія та методика викладання предмета	36		4	12	20	
3.1.1	Реалізація принципу мультиперспективності у навчання історії	6		2		4	
3.1.2	Використання методу тестування для перевірки навчальних досягнень з історії	6		2		4	
3.1.3	Новітні досягнення шкільної історичної освіти	4			2	2	
3.1.4	Формування предметних компетентностей учнів на уроках історії	4			2	2	
3.1.5	Формування медіаграмотності на уроках історії та суспільних дисциплін	4			2	2	
3.1.6	Формування критичного мислення на уроках історії та суспільних дисциплін	4			2	2	
3.1.7	Підготовка учнів до ЗНО з історії України: проблеми та перспективи впровадження	4			2	2	
3.1.8	Громадянська освіта в системі Нової української школи	4			2	2	
3.2	Спецкурс. Практичні заняття на уроках історії / Історія скорботи: Голокост і Голодомор на території України	6				6	
IV	Психолого-фасилітативний модуль	20		2	4	14	
4.1	Психологія	14				8	
4.1.1	Профілактика та протидія булінгу в сучасному закладі освіти	6		2		4	

4.1.2	Психологічні аспекти роботи з обдарованими дітьми	4			2	2	
4.1.3	Психологічні аспекти гендерної освіти	4			2	2	
4.2	Спецкурс. Психологія особистості: управління процесом розвитку то формування особистості учня / Психологічні аспекти розвитку пам'яті учнів	6				6	
V	Професійно-педагогічний модуль	20		2	4	14	
5.1	Педагогічна інноватика	14		2	4	8	
5.1.1	Теоретичні основи педагогічної інноватики	4			2	2	
5.1.2	Особливості впровадження інноваційних технологій в закладах освіти	10		2	2	6	
5.2	Спецкурс. Модель сучасного вчителя в інноваційному процесі. Формування якостей ініціатора інноваційних перетворень / Розвиток емоційного інтелекту в освітньому процесі ЗВО	6				6	
VI	Інклюзивний модуль	8			4	4	
6.1	Основи інклюзивної освіти	8			4	4	
6.1.1	Психологічні особливості учнів/дітей з особливими потребами (психологія)	4			2	2	
6.1.2	Реалізація інклюзивного навчання в закладах освіти (педагогіка)	4			2	2	
VII	Загальнокультурний модуль	8			2	6	
7.1	Загальнокультурна компетентність педагога	8			2	6	
7.1.1	Полікультурна компетентність педагога	8			2	6	
VIII	Інформаційно-цифровий модуль	16		2	2	12	
8.1	Інформаційно-цифрові технології	10		2	2	6	
8.1.1	Медіаграмотність. Безпека в Internet	4		2		2	
8.1.2	Хмарні технології.	6			2	4	
8.2	Спецкурс. Інтерактивні засоби навчання / Електронні освітні ресурси	6				6	
IX	Організаційно-підсумковий модуль	16	8				8
9.1	Інструктивно-методичне та настановне заняття	4	4				
9.2	Вхідне діагностування	2	2				
9.3	Організаційні питання цивільного захисту	6					6
9.4	Конференція з обміну досвідом	2	2				
9.5	Вихідне діагностування	2					2
9.6	Захист екзаменаційних письмових робіт	6					6
	Усього:	156 / 5,2 кр	8	12	34	88	14

Орієнтовна тематика та питання проведення конференції з обміну досвідом

Конференція з обміну досвідом передбачає організацію обговорення педагогічних інновацій, елементів новітніх педагогічних та інформаційно – комунікаційних технологій навчання, що сприяють зростанню професійної майстерності вчителя-суспільствознавця.

Тема «Сучасні підходи навчання історії та суспільствознавчих дисциплін в умовах Нової української школи»

1. Активні форми навчання на уроках історії та суспільних дисциплін
2. Сучасні методи навчання на уроках історії та суспільних дисциплін
3. Робота з історичними та правовими джерелами
4. Використання інтегрованих зв'язків на уроках та в позаурочний час
5. Інтерактивне навчання на уроках історії та суспільних дисциплін
6. Використання дидактичних ігор на уроках історії, історії рідного краю, суспільствознавства
7. Особливості використання інформаційно – комунікаційних технологій на уроках суспільних дисциплін
8. Специфіка застосування методу проектів на уроках історії та суспільних дисциплін
9. Формування предметних компетентностей на уроках історії та суспільних дисциплін
10. ЗНО з історії України: проблеми та перспективи

Орієнтовна тематика екзаменаційних письмових робіт

З соціально-громадянського модуля

1. Розвиток соціально-громадянських компетентностей учнів за допомогою методу проектів
2. Формування й розвиток соціальних і громадянських компетентностей учнів у процесі реалізації наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»
3. Сутність основних цінностей демократичного суспільства, відповідального громадянства й демократичної участі як базових засад сталого розвитку країни
4. Позитивні практики формування й розвитку соціально-громадянських компетентностей у роботі школи/вчителя
5. Реалізація наскрізного та діяльнісного підходів щодо формування соціально-громадянських компетентностей у роботі школи/вчителя
6. Можливості застосування методик та підходів з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини, представлених в посібниках Ради Європи серії «Живемо в демократії», у роботі вчителя історії та суспільних дисциплін
7. Розвиток компетентностей для демократичного громадянства засобами позакласної виховної роботи
8. Соціально-громадянські компетентності вчителя: актуальність, виклики та перспективи їх розвитку
9. Критичне мислення як інструмент розвитку соціально-громадянських компетентностей учнів
10. Учніське самоврядування в закладі освіти як середовище формування соціально-громадянських компетентностей учнів
11. Створення інформаційної бази корисних web-ресурсів з розвитку соціально-громадянських компетентностей шляхом самоосвіти вчителя
12. Формування й розвиток соціально-громадянських компетентностей учнів засобами шкільного курсу історії/правознавства
13. Універсальні форми й методи навчання для формування та розвитку соціально-громадянських компетентностей учнів на уроках
14. Формувальне оцінювання громадянських компетентностей для нової української школи: сутність, методи та інструменти

15. Роль інтегрованого курсу «Громадянська освіта. 10 кл.» у формуванні соціально-громадянських компетентностей учнів
З фахового модуля

1. Вплив інновацій на формування професійної компетенції сучасного вчителя.
2. Розвиток соціально-громадянської компетентності вчителя суспільних дисциплін.
3. Формування ключових компетентностей в освітньому процесі через використання педагогічних інновацій.
4. Метод проектів як формування життєвих компетентностей учнів.
5. Інноваційні технології навчання на уроках історії.
6. Організація дослідницької роботи учнів.
7. Вивчення краєзнавчих питань в курсі суспільствознавчих дисциплін
8. Організація позакласних заходів з історії та суспільних дисциплін.
9. Особливості вивчення краєзнавчих питань на уроках історії України.
10. Використання різноманітних джерел інформації на уроках суспільних дисциплін.
11. Інформаційно-комунікаційні технології на уроках історії та суспільних дисциплін.
12. Роль громадянської освіти в умовах демократизації українського суспільства
13. Громадянське виховання при вивченні суспільних дисциплін.
14. Медіаграмотність на уроках історії та суспільних дисциплін.
15. ЗНО з історії України: проблеми та перспективи впровадження.

З психолого-фасилітативного модуля

1. Психолого-педагогічний аналіз уроку.
2. Профорієнтація учнів у навчально-виховному процесі.
3. Елементи педагогічного тренінгу в процесі викладання.
4. Психолого-педагогічна проблема формування адекватної самооцінки учнів у навчально-виховному процесі.
5. Загальний інтелект та рівень навчальних досягнень учнів у навчально-виховному процесі.
6. Шляхи формування мотиваційної сфери школярів у навчально-виховному процесі.
7. Психолого-педагогічні аспекти особистісно зорієнтованого уроку.
8. Урахування фізичного стану учнів при організації уроків.
9. Взаємодія та співпраця під час інтерактивних занять на уроках.
10. Застосування елементів рефлексії на уроках.
11. Урахування статевих особливостей учнів при організації уроків.
12. Психолого-педагогічна адаптація учнів до п'ятого класу у діяльності учителя.
13. Урахування акцентуацій характеру підлітків у діяльності учителя.
14. Формування самосвідомості учнів засобами уроку.
15. Психолого-педагогічні аспекти підвищення ефективності уроку.
16. Психолого-педагогічна проблема розвитку навичок читання учнів.

17. Комплексний підхід до роботи з учнями з труднощами у навчанні у діяльності педагога.
18. Урахування темпераменту дитини у діяльності учителя.
19. Розвиток емоційно-вольової сфери дитини у діяльності педагога.
20. Активізація логічного мислення учнів на уроках.

З професійно-педагогічного модуля

1. Бар'єри інноваційної педагогічної діяльності.
2. Використання інтерактивних методів навчання на уроках історії.
3. Викладання історії в інклюзивному класі.
4. Вплив громадянського виховання на розвиток дитини як громадянина держави.
5. Ігрові технології в роботі вчителя ЗЗСО.
6. Інноваційна діяльність вчителя історії.
7. Інноваційні тенденції розвитку сучасної освіти.
8. Метод проекту як сучасна освітня технологія.
9. Організація навчально-виховного процесу з врахуванням індивідуального підходу.
10. Особливості інтегрованих занять в навчально-виховному процесі в ЗЗСО.
11. Порівняльний аналіз традиційної та інноваційної систем навчання.
12. Реалізація принципу наочності при викладанні історії в ЗЗСО.
13. Реалізація гендерного підходу в освіті як аспект гендерної політики в державі.
14. Розвиток професійних компетентностей вчителя історії ЗЗСО.
15. Сучасні підходи до вивчення історії в ЗЗСО.

З інформаційно-цифрового модуля

1. Дистанційне навчання в закладах освіти
 2. Використання інтерактивних дошок в освітньому процесі
 3. Хмарні технології в закладах освіти
 4. Інформаційно-цифрова компетентність педагога
 5. Медіаграмотність учасників освітнього процесу
 6. Створення та використання цифрової розповіді
 7. Застосування додатків Google в освітньому процесі
 8. Прикладне програмне забезпечення в освітньому середовищі
 9. Безпека в Internet
 10. Цифровий етикет
 11. Віртуальне освітнє середовище
 12. Електронні освітні ресурси
- Освітні можливості інформаційно-комунікаційних технологій

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 7
від «26» червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КЗ СОІППО

Ю.Нікітін
«26» червня 2019 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації з курсу**

«Формування предметних і життєвих компетентностей на уроках історії та суспільних дисциплін на засадах концепції «нова українська школа» для вчителів історії та суспільних дисциплін

Форма навчання: очна (курси за вибором)

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри соціально-
гуманітарної освіти КЗ СОІППО
(Протокол № 21 від «29» травня 2019р.)
Завідувач кафедри _____М.Жук

Суми – 2019

Пояснювальна записка

Метою освітньої програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності **педагога загальної середньої освіти, підготовка:**

кваліфікованого працівника: особистість, що набуває освітніх та професійних компетентностей відповідно до власних інтересів, запитів роботодавців, потреб економіки, конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особа;

цілісної особистості: всебічно розвинена особистість, здатна до вибору власної освітньої траєкторії, побудови професійної та особистої кар'єри, навчання упродовж життя, започаткування власного бізнесу;

відповідального громадянина: особистість з морально-етичними принципами, здатна приймати виважені рішення, ініціативна, соціалізована, комунікативна, толерантна, патріот з активною позицією.

Завдання освітньої програми полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування повної загальної середньої освіти:

– **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню школярів, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів повної загальної середньої освіти;

– **соціально-громадянська компетентність** – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективною та конструктивною участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективною командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

– **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

– **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальною діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- **психологічно-фасилітативна** компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я особистості, здатність сприяти творчому становленню школярів та їхній індивідуалізації;
- **підприємницька компетентність** – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Базовими документами для розробки навчального плану підвищення кваліфікації є Закон України «Про Освіту», наказ МОН України від 15.01.2018 №36 «Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів післядипломної освіти».

Освітня програма передбачає очну форму навчання. За очною формою навчання здійснюється підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст I категорії» та «спеціаліст вищої категорії».

План є необхідною умовою досягнення мети очного навчання та визначає перелік тем і обсяг навчального матеріалу.

Навчальні плани сформовано за модульною структурою. Зміст підвищення кваліфікації (навчальний матеріал) розбивається на навчальні модулі, як логічно завершені одиниці навчальної інформації. Планом передбачено послідовність вивчення модулів. Підвищення кваліфікації слухачів відбувається відповідно до плану-графіка, містить два компоненти: очний та самостійна робота слухача.

Очний компонент відбувається в КЗ СОППО і триває три навчальні дні – 24 години.

Самостійна робота слухача триває 1 день і складає 6 годин.

Загальна кількість становить 30 годин.

Основним змістом навчального процесу є:

- очний компонент: настановне заняття, тренінги, представлення результатів роботи у вигляді ділової гри. ,.
- самостійна робота слухачів: підготовка підсумкового представлення результатів роботи (публікації, презентації), виконання індивідуального завдання тощо.

Очікувані результати навчання охоплюють: знання і розуміння ієрархії компетентностей, сутність кожної ключової компетентності згідно концепції «Нова українська школа»; потенціал предметів у формуванні ключових компетентностей; форми, методи і технології спрямовані на формування ключових компетентностей учнів; особливостей процесів викладання і навчання школярів; основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні школярів.

Розвинені вміння – організувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); конструювати та реалізувати сучасні уроки із використанням різноманітних методів, форм і технологій спрямованих на розвиток ключових компетентностей учнів.

Диспозиції (цінності, ставлення) – дитиноцентризм, цінність особистості; готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів; просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти толерантної до *ВІЛ інфікованих*, полікультурність); рефлексія власної професійної практики.

**Навчальний план підвищення кваліфікації з курсу
«Формування предметних і життєвих компетентностей на уроках історії та суспільних дисциплін
на засадах концепції «Нова українська школа»
для вчителів історії та суспільних дисциплін**

Форма навчання: очна (курси за вибором)

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										Самостійна робота	
			Аудиторні(практичні) заняття									Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
I	Фаховий модуль													
1.1	Інваріантна складова	26	20									6		
	Разом:	26	20									6		
II	Організаційно-підсумковий модуль													
2.1	Настановне заняття	2	2											
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2											
	Разом:	4	4											
	Усього:	30	24									6		

**Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу
Формування предметних і життєвих компетентностей на уроках історії та суспільних дисциплін
на засадах концепції «Нова українська школа»
Форма навчання: очна (курси за вибором)**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										
			Аудиторні(практичні) заняття								Самостійна робота		
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари	Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
I	Фаховий модуль												
1.1	Інваріантна складова	26	20	18		2						6	6
1.1.1.	Трансформація сучасної освіти України: зміст, проблеми та перспективи впровадження		2	2								2	2
1.1.2.	Формування ключових і предметних компетентностей учнів в закладах загальної середньої освіти		2	2								2	2
1.1.3.	Соціально-громадянська компетентність на уроках історії		2			2						2	2
1.1.4.	Формування в учнів основної школи складників історичної компетентності		8	8									
1.1.5.	Практичні заняття з історії в основній школі		4	4									
1.1.6.	Солідарність пам'яті при вивченні питання Голодомор і Голокост в Україні та світі		2	2									
	Разом:	26	20	18		2						6	6
II	Організаційно-підсумковий модуль												
2.1	Настановне заняття	2	2	2									
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2	2									
	Разом:	4	4										
	Усього:	30	24	22		2						6	6

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 7

від «26» червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КЗ СОІППО

Ю.Нікітін

«26» червня 2019 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації з курсу
«Сучасні підходи навчання історії та суспільствознавчих дисциплін
в умовах Нової української школи»
для вчителів історії та суспільних дисциплін**

Форма навчання: очна (курси за вибором)

Обговорено і схвалено

на засіданні кафедри соціально-
гуманітарної освіти КЗ СОІППО

(Протокол № 21 від «29» травня 2019р.)

Завідувач кафедри _____ М.Жук

Суми – 2019

Пояснювальна записка

Метою освітньої програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності **педагога загальної середньої освіти, підготовка:**

кваліфікованого працівника: особистість, що набуває освітніх та професійних компетентностей відповідно до власних інтересів, запитів роботодавців, потреб економіки, конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особа;

цілісної особистості: всебічно розвинена особистість, здатна до вибору власної освітньої траєкторії, побудови професійної та особистої кар'єри, навчання упродовж життя, започаткування власного бізнесу;

відповідального громадянина: особистість з морально-етичними принципами, здатна приймати виважені рішення, ініціативна, соціалізована, комунікативна, толерантна, патріот з активною позицією.

Завдання освітньої програми полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування повної загальної середньої освіти:

– **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню школярів, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів повної загальної середньої освіти;

– **соціально-громадянська компетентність** – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

– **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

– **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

- **психологічно-фасилітативна** компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я особистості, здатність сприяти творчому становленню школярів та їхній індивідуалізації;
- **підприємницька компетентність** – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Базовими документами для розробки навчального плану підвищення кваліфікації є Закон України «Про Освіту», наказ МОН України від 15.01.2018 №36 «Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів післядипломної освіти».

Освітня програма передбачає очну форму навчання. За очною формою навчання здійснюється підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст I категорії» та «спеціаліст вищої категорії».

План є необхідною умовою досягнення мети очного навчання та визначає перелік тем і обсяг навчального матеріалу.

Навчальні плани сформовано за модульною структурою. Зміст підвищення кваліфікації (навчальний матеріал) розбивається на навчальні модулі, як логічно завершені одиниці навчальної інформації. Планом передбачено послідовність вивчення модулів. Підвищення кваліфікації слухачів відбувається відповідно до плану-графіка, містить два компоненти: очний та самостійна робота слухача.

Очний компонент відбувається в КЗ СОППО і триває три навчальні дні – 24 години.

Самостійна робота слухача триває 1 день і складає 6 годин.

Загальна кількість становить 30 годин.

Основним змістом навчального процесу є:

- очний компонент: настановне заняття, тренінги, представлення результатів роботи у вигляді ділової гри. ,.
- самостійна робота слухачів: підготовка підсумкового представлення результатів роботи (публікації, презентації), виконання індивідуального завдання тощо.

Очікувані результати навчання охоплюють: знання і розуміння ієрархії компетентностей, сутність кожної ключової компетентності згідно концепції «Нова українська школа»; потенціал предметів у формуванні ключових компетентностей; форми, методи і технології спрямовані на формування ключових компетентностей учнів; особливостей процесів викладання і навчання школярів; основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні школярів.

Розвинені вміння – організувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); конструювати та реалізувати сучасні уроки із використанням різноманітних методів, форм і технологій спрямованих на розвиток ключових компетентностей учнів.

Диспозиції (цінності, ставлення) – дитиноцентризм, цінність особистості; готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів; просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти толерантної до *ВІЛ інфікованих*, полікультурність); рефлексія власної професійної практики.

**Навчальний план підвищення кваліфікації з курсу
«Сучасні підходи навчання історії та суспільствознавчих дисциплін
в умовах Нової української школи»
для вчителів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очна (курси за вибором)**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										Самостійна робота	
			Аудиторні(практичні) заняття									Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
I	Фаховий модуль													
1.1	Інваріантна складова	26	20									6		
	Разом:	26	20									6		
II	Організаційно-підсумковий модуль													
2.1	Настановне заняття	2	2											
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2											
	Разом:	4	4											
	Усього:	30	24									6		

**Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу
«Сучасні підходи навчання історії та суспільствознавчих дисциплін в умовах Нової української школи»
для вчителів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очна (курси за вибором)**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										
			Аудиторні(практичні) заняття								Самостійна робота		
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари	Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
I	Фаховий модуль												
1.1	Інваріантна складова	26	20	16		4						6	
1.1.1.	Трансформація сучасної освіти України: зміст, проблеми та перспективи впровадження		2	2								2	2
1.1.2.	Формування ключових і предметних компетентностей учнів в закладах загальної середньої освіти		2	2								2	2
1.1.3.	Формування критичного мислення та медіаграмотності учнів у навчанні історії		6	4		2							
1.1.4.	Особливості підготовки учнів до ЗНО з історії України		4	4								2	2
1.1.5.	Формування громадянської культури на уроках історії: традиції та інновації		4	2		2							
1.1.6.	Солідарність пам'яті при вивченні питання Голодомор і Голокост в Україні та світі		2	2									
	Разом:	26	20	16		4						6	6
II	Організаційно-підсумковий модуль												
2.1	Настановне заняття	2	2	2									
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2	2									
	Разом:	4	4	4									
	Усього:	30	24	20		4						6	6

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра соціально-гуманітарної освіти

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою КЗ СОІППО

Протокол № 7

від «26» червня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КЗ СОІППО

Ю.Нікітін

«26» червня 2019 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації з курсу
«Підготовка до ЗНО з історії України: особливості, проблеми та
перспективи впровадження»
для вчителів історії та суспільних дисциплін**

Форма навчання: очна (курси за вибором)

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри соціально-
гуманітарної освіти КЗ СОІППО
(Протокол № 21 від «29» травня 2019р.)
Завідувач кафедри _____ М.Жук

Суми – 2019

Пояснювальна записка

Метою освітньої програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагога загальної середньої освіти, підготовка:

кваліфікованого працівника: особистість, що набуває освітніх та професійних компетентностей відповідно до власних інтересів, запитів роботодавців, потреб економіки, конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особа;

цілісної особистості: всебічно розвинена особистість, здатна до вибору власної освітньої траєкторії, побудови професійної та особистої кар'єри, навчання упродовж життя, започаткування власного бізнесу;

відповідального громадянина: особистість з морально-етичними принципами, здатна приймати виважені рішення, ініціативна, соціалізована, комунікативна, толерантна, патріот з активною позицією.

Завдання освітньої програми полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей педагогічних працівників містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування повної загальної середньої освіти:

– **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню школярів, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів повної загальної середньої освіти;

– **соціально-громадянська компетентність** – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективною та конструктивною участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективною командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

– **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;

– **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);

– **психологічно-фасилітативна компетентність** – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я особистості, здатність сприяти творчому становленню школярів та їхній індивідуалізації;

– **підприємницька компетентність** – уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

– **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Базовими документами для розробки навчального плану підвищення кваліфікації є Закон України «Про Освіту», наказ МОН України від 15.01.2018 №36 «Про затвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів післядипломної освіти».

Освітня програма передбачає очну форму навчання. Заочною формою навчання здійснюється підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст I категорії» та «спеціаліст вищої категорії».

План є необхідною умовою досягнення мети очного навчання та визначає перелік тем і обсяг навчального матеріалу.

Навчальні плани сформовано за модульною структурою. Зміст підвищення кваліфікації (навчальний матеріал) розбивається на навчальні модулі, як логічно завершені одиниці навчальної інформації. Планом передбачено послідовність вивчення модулів. Підвищення кваліфікації слухачів відбувається відповідно до плану-графіка, містить два компоненти: очний та самостійна робота слухача.

Очний компонент відбувається в КЗ СОППО і триває три навчальні дні – 24 години.

Самостійна робота слухача триває 1 день і складає 6 годин.

Загальна кількість становить 30 годин.

Основним змістом навчального процесу є:

- очний компонент: настановне заняття, тренінги, представлення результатів роботи у вигляді ділової гри. ,.

- самостійна робота слухачів: підготовка підсумкового представлення результатів роботи (публікації, презентації), виконання індивідуального завдання тощо.

Очікувані результати навчання охоплюють: знання і розуміння ієрархії компетентностей, сутність кожної ключової компетентності згідно концепції «Нова українська школа»; потенціал предметів у формуванні ключових компетентностей; форми, методи і технології спрямовані на формування ключових компетентностей учнів; особливостей процесів викладання і навчання школярів; основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні школярів.

Розвинені вміння – організувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); конструювати та реалізувати сучасні уроки із використанням різноманітних методів, форм і технологій спрямованих на розвиток ключових компетентностей учнів.

Диспозиції (цінності, ставлення) – дитиноцентризм, цінність особистості; готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів; просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти толерантної до *ВІЛ інфікованих*, полікультурність); рефлексія власної професійної практики.

**Навчальний план підвищення кваліфікації з курсу
«Підготовка до ЗНО з історії України: особливості, проблеми та перспективи впровадження»
для вчителів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очна (курси за вибором)**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										
			Аудиторні(практичні) заняття								Самостійна робота		
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари	Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
I	Фаховий модуль												
1.1	Інваріантна складова	26	20									6	
	Разом:	26	20									6	
II	Організаційно-підсумковий модуль												
2.1	Настановне заняття	2	2										
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2										
	Разом:	4	4										
	Усього:	30	24									6	

**Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації з курсу
«Підготовка до ЗНО з історії України: особливості, проблеми та перспективи впровадження»
для вчителів історії та суспільних дисциплін
Форма навчання: очна (курси за вибором)**

№ з/п	Назва та зміст навчальних модулів (дисциплін)	Усього годин	Кількість годин за видами навчальних занять										
			Аудиторні(практичні) заняття								Самостійна робота		
			Загальна кількість годин	Настановні заняття, традиційні, практичні заняття	Ділові ігри	Тренінги	Круглі столи	Конференції з обміну досвідом роботи	Edu workshop	Internet-семінари	Загальна кількість годин	Самостійна робота слухачів	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
I	Фаховий модуль												
1.1	Інваріантна складова	26	20	14		6						6	6
1.1.1.	Трансформація сучасної освіти України: проблеми та перспективи впровадження		2	2								2	2
1.1.2.	Формування ключових і предметних компетентностей в освітньому процесі		2	2									
1.1.3.	Використання методу тестування для перевірки навчальних досягнень з історії		4	4									
1.1.4.	Робота з писемними історичними джерелами		4	2		2							
1.1.5.	Робота з візуальними історичними джерелами		4	2		2						2	2
1.1.6.	Роль пам'яток архітектури та мистецтва обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами		4	2		2						2	2
	Разом:	26	20	14		6						6	
II	Організаційно-підсумковий модуль												
2.1	Настановне заняття	2	2	2									
2.2	Підсумкове представлення результатів роботи	2	2	2									
	Разом:	4	4	4									
	Усього:	30	24	18		6						6	

Навчально-методичне видання

**ЗБІРНИК
НАВЧАЛЬНИХ ТА НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИХ ПЛАНІВ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ОБЛАСТІ, НАВЧАЛЬНО-
ДОПОМІЖНОГО ПЕРСОНАЛУ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ**

Частина X

Навчально-тематичні плани підвищення кваліфікації
вчителів, викладачів соціально-гуманітарних дисциплін
(7-е видання)

КЗ СОШПО

40007, м. Суми, віл. Римського-Корсакова, 5
тел.. 33-40-56; тел./факс 33-40-67

E-mail sumy.oippo@gmail.com